

430

# Український

# Голос

Видає Виконавча Рада українців XII армії.

м. Валк, Лівондськ. губ. Садова, 19.

Умови передплати до 1 січня (января) 1918 року: щомісячно без пересилки 1 карб., з пересилкою 1 карб. 25 коп.; зміна адреси 10 коп.

Умови друкування оголошень: за рядок петиту на першій сторінці—60 коп., на четвертій сторінці—20 коп.

Виходить тричі на тиждень.—Читайте: и як *ы*, і як *и*, ї як *йи*, є як *йе*—*ѣ*, е як *э*.

6.

Неділя, 3 вересня (сентября).

1917 року.

## До передплатників „Українського Голосу“.

„Українського Голосу“ звертає увагу своїх вельмишановних передплатників (полкові ради, комітети й окремі особи) на те, що з 1-го цього вересня після двотижневої перерви, викликаній залишенням Риги та браком вільних друкарень, „Український Голос“ знову виходить на старих умовах (щомісячно коштує 1 р. 25 к. з пересланням і 1 руб. без переслання) у м. Валк, Лівондської губ., Садова, 19. Позаяк більшість передплати на „Укр. Голос“ зроблено тільки до 1-го вересня, прохаємо, щоб не робить перерви у висиланню часописи, як найскорше зробити передплату на далі. Шановні товариші! зараз такі часи, в які найбільше чим коли за для наших братів українців потрібне друковане рідне слово що-дня, що-години, в кожній хаті, в кожній землянці. На кожнім кроці, товариші, нагадуйте темним братам своїм святі слова Батька-Богоси: „Учіться, брати мої“... Подбайте, товариші, про те, щоб не було ні одного українця байдужого до свого рідного слова—це наш обов'язок! Подбайте, товариші, щоб на кожних 5—10 передплатувачів хоча б ідея примірник „Українського Голосу“ (це жертва не велика щомісячно на салдата). Члени полкових рад! вимагайте, щоб на полковій кошти передплатувалися на кожну роту, на кожну к—ду і як найбільше примірників. Пам'ятайте, що це час виборів до Установчих Зборів, потрібна широка передвиборча агітація. „Голос“ і буде вести. Не ті зараз часи, щоб бути байдужим до рідної справи! Шануйте й ширьте „Укр. Голос“! Дзвоніть, гукайте—будуть своїх братів присланих Мобілізаційної Радою до праці, брати! Хай живе Вільна Україна!

Виконавча Рада українців XII армії прохає своїх членів, які, розіхавшись на позиції за для допомоги братам-воюкам в ірізні часи бойовиць, ідосі не повернулись до Ради, повернутись негайно у Валк, Садова, 19.

Голова Ради Блонський.

Писарь Сиволодський.

Чергове число „Українського Голосу“ вийде у середу, 6-го вересня.

## Над братніми могилами.

„У землю ховаються труни сумні, змішались злизи з сльозами... Несила плакати, сльози огнем печуть душу. Жак сконує живі рухи; заніміло серце; очі базять мовчазну пустку...“

О, де ви люди, млі, безкінця погані погратими!... І знав вас, таких добрих, таких щирих, сміливих і вірних!... Спільно з вами проходив свою тернову дорогу, спільно з вами прямивав до світла, спільно з вами тишався, як світло сонце воли над нами, спільно з вами підставляв свої знесилені груди під безжалістні удари вироку із тьми... Де-ж ви!..

Тьма... Пустка... Могильні тіні скрізь встали... Милілі снітьсє сні...“

Затишна кімната; стіл закиданий наперамі; самоварчик шумує на стільнику; з стіни дивиться лагідно батько Тарас; на вікні свіло квіткя дівочою рукою поставлені... Гарно, тихо, трохи сумно і печально на душі... За вікнами десь чується гомін далекий,—гуде місто диким гомоном царатських маніфестацій з приводу війни з Австрією... Ми сумуємо за долею України; Львів знищено; ми тихо-тихо плачемо... Потім станок, ешалони, співи, гомін, лайка, сум невимовний і дикі поля кривавої боротьби.—Скрізь і всюди розсипані безщастні діти України...

З білля в серці згадує вас, бо любив вас щиро, як брат кохав. Доля поєднала нас в спільних стражданнях і в нас був один дух, одна віра, одна надія, одні стремління. З стовів Поставщини і полісся Волині ми, однаково горіли любов'ю до нееньки України; вірили, що ваш час настає, що спочинимо на ріднім лоні коханої вітчизни раді і веселі... Нема нічого... Дивились спомини тяжкі і криваві...

## Корніловське ярмо.

В цих стражданнях нарождається новий демократичний зад. Значливо і на нашу долю наше минуле, яке ми скинули з своїх плечей могутнім рухом визволення, не забувається... Темні сили використовують цей несприятливий політичний момент, щоб знов навести „старое, доброе время“ нагайок і віщавиць. На устах в державі голод, промишлові цехи, економічний прах, війна, заколот, братня кров і сльози сиріт, це та підмуровка, на якій темні сили пробують збудувати свій будинок несправедливості і рабства. Палючі огнем помсти і облігуючі безжовтним страхом за своє життя, вишні життя, вони безумствують самі і, одночасно, ведуть до безуму знесиленних страхом учасників цього життя. Вони неможуть зрозуміти того, що піякими силами насильства, піякими підлими провокаціями неможна одурити народ, неможна повернути колеса історичної колесниці назад, раз вона рушила вперед. Увільнений народ витиг за цей час вирости до велетня, якого трудно знов закувати в кайдани, прикувати до каторжанської тачки, замкнути в тюремні могили. Народ більш неохильється перед окривавленою рукою кати і не залякається нагайками опришків царських. Ні, не вкладе він голови в Корніловське ярмо!

В цьому весь парід одностайний і однодушний, в пориваннях волі палають всі народи Росії без різниці партій і національностей. Вей, хто кохає свій рідний край, хто поважає матір рідну і шанує в собі честь вільного громадянина безстрашно і сміливо мусять встати в оборону своєї організації, шляхами яких веі прийдемо до перемоги над ворогом.

В годину всеяроднього горя, в часи нездійснених надій, коли німецькі орди, завдяки зрадництва генералів Корнілових і К<sup>о</sup>, сунуть до столиці держави, ми, демократія українська, стоїмо міцно збудованою стіною на охороні державної революції і як її виразитель Тимчасового Уряду з Центральною Радою спільно. В цей тяжкий час ніхто з нас не може спати, ніхто немає права жакатися і квилуватися, що може утворити для Корнілових вдачний грунт паники, а веі, як один чоловік, гуднем їм: —Зрадники пікменні! Геть свої окривавлені руки від чола нашої коханої вітчизни! Гетьте з своїми поцілунками, сини Іскаріота!

Хто з вас нехоче бути вільним?! Хто з вас нехоче бачити щастя в ріднім краї?!

Таких немає серед нас! Ми всі прагнемо волі, щастя і спокою. Ми стоїмось йти терновими шляхами, ми знесиленісь переходити через ріли братньої крові і для нас вону на всевіт стало одне бажання,—воля. Коли в тяжкі часи палуєчого царату, ми, замкнувшись в свої катакомби, як неопіти вірили в великі дні волі і в щастя народу, так будьмо ж неопітами й надалі, будьмо сильні в вірі своїй і тим одним вже переможемо жорстоких тіравів. Увільнені з кайданів сміливо скажем:

— Ви, кати народу, що в дні ясної волі пролили потоки неповинної братньої крові, що на трупах борців за волю збудували нові шибениці, прийміть заслужену кару. Смерть вам криваві кати!

Ви бажали шибениць і прагнули каря неповинного, так нехай же шибениця дасть вам заслужене по ділам вашим.

Народ знесилений життям буде уперто боритися з вами і на свої риз не покине вас.

Хто знав вас, той вас не забуде... Ви унази на кривавім полі як сміливі борці, як діти волі. Через ваші окривавлені трупи переступив один ворог, а другий ворог заходить до нас, ще живих, петай, як злодій і тать...

Цілий ряд, так несподівано, виростло страшних братніх могил, які закрили сонце, затуманили все навколо.

Даремно буде ждати Полтавщина Чаленка, Чернігівщина Садурського, Подолія Дзвекевича, Волинь Коваля, мого товариша лобого, з яким ми плакали над долею України ще тоді, як навколо нас гула сліпа юрба, голосячи рабські гімни самодержавному. Даремно все! Але той, хто бачив вас на наших вічах, хто слухав запалані ваші промови, той ніколи, як і я, не забуде вас.

Коротка звістка про смерть на кривавому полі щирих товаришів моїх і синів України не дасться навіть тверезому розумінню. Ще 19-го серпня в ранці вони жили, надіялись і вірили, а вечером сумним тіла їх мовчазні і холодні лягли на віки вічні в неждану могилу.

Честь Вам і слава борці святої волі! Вічна пам'ять вам, ширі сини України! Мої кохані і милі побратими-друзі, прийміть мій прощальний голос, що стоном падає на ваші могили. Чером земля Вам!

Клим Поліщук.

## Резолюція

### Національного блоку XII армії.

(Український, Литовський, Мусульманський та Бетонський Військові Виконавчі комітети).

На засіданні 31 серпня 1917 року, обміркувавши становище Росії у зв'язку зі зрадницьким вибриком генерала Корнілова, постановив: вимагати негайної віддачі під суд генерала Корнілова та всіх його прихильників, які поквапились на владу Тимчасового Уряду, як зрадників Вітчизни, Революції і Волі, суворому Військовому революційному суду.

Голова Блоку **Лискув.**

Писарь **Юзефович.**

## Резолюції

### надзвичайного з'їзду українців XII армії 8—9 серпня.

1.

*Про діяльність Виконавчої Ради.*

Надзвичайний з'їзд українців XII-ї армії, вислухавши доклад голови про діяльність Ради за період з 2-го військового з'їзду, висловлює їй ширю подяку за працю на користь українському народові.

2.

Вислухавши доклад делегатів до Укр. Ц. Ради про сучасне політичне становище України і вищих її інституцій і відношення Тимчас. російського Уряду до українського руху, надзвичайний з'їзд зауважив:

а) з початку революції і до цього часу українське громадянство силкувалось іти до волі, рівенства і братерства в згоді з братнім російським народом та Тимчасовим Урядом, але і досі не бачимо широкого до нас відношення, а навпаки: що дали нам лівою рукою, те одібрали правою.

б) В зв'язку з подіями на фронті і в тилу, вища військова влада ввела

смертну кару і цим напам'ятала, що обов'язок революційної армії—захистити революцію від ворогів зовнішніх і внутрішніх, але ми бачемо як контр-революційні елементи за плечима визвольної армії роблять свою безчестну роботу прикриваючись плащем соціалізму.

в) Ці вороги трудящого люду своїми темними подіями довели революційну Росію до становища з якого найпевнішими висновками будуть такі два: або німецьке хазайнування, або царизм.

г) Одступлення (в інструкції Генер. Секретаріатові) Тимчас. Уряду від декларації 3 липня до українців свідчать, що від нього вже нічого чекать правди, і таким побитом примушує нас іти по шляху Фінляндії, бо кучої автономії нам не треба.

д) Коли Тимчас. Уряд внабрищучіший час пробує, чи не зречемось ми своїх домагань, то ми рішуче і одверто кажемо—„ні!“ і не зречемось ні перед якими страханнями, а всіма силами будемо стояти проти такої політики Тимчасового Уряду до українського народу, яку вживав і Микола II-й з його метою „о єдиной неділимой Росії“.

е) Приймаючи це все на увагу, з'їзд закликає всіх українців вести рішучу політику, що до здійснення найширшої національно-територіальної автономії України, пам'ятаючи великі слова I-го Універсалу: „Од нині ми сами будемо творити своє життя“.

ж) Позаяк на Вкраїні дуже розповсюджена література і агітація кадетів, що темні верстви людности може повести по небажаному шляху, прохаємо Центральну Раду через агітаційно-просвітню секцію військових депутатів розпочать як найширшу агітацію національно-соціалістичну і тим самим захистити наш рух від впливу літератури кадетів.

з) Підтримуючи Ц. Раду в досягненню всього, що ми прохаємо, ми всі або загинемо, або здобудемо Право і Волю України!

А вас брати, росіяне, ми ще раз закликаємо до порозуміння, до згоди.

3.

*Про розстріл кірасірами Богданівців та арешти ген. Кондратовича та полковника Кайкана.*

1) В розстрілові кірасірами козаків полку Богдана Хмельницького надзвич. з'їзд баче провокацію і зрадництво революції.

Вимагаємо, щоб ці жандари були негайно вислані по за межі України і понесли заслужену кару за своє злочинство.

Нехай на нашій землі - Україні не знайдеться місця за для зрадників революції!

Досить вже нам пеклування різних непроханних опекунів про порядки у нашім краю!

Прокляття винувникам кривавого діла.

а безталанним жертвам революції—Гданівцям вічна пам'ять!..

Полку гетьмана Богдана слава!

2) С приводу арешту ген. Кондратовича та полковника Кайкана, ми, представники від 110,000 озброєного Укр. народу заявляем:

а) якщо хоч один з наших громадян, ких, або воляцьких діячів буде безпечно заарештованим, чи усунути з посади, на якій він працював на користь України, або його існування загрожуватиме небезпека з боку Урядовців і установ російських, то ми озброєною рукою будемо боронити їх від таких нападів.

3) Ми вимагаем: а) щоб замінили в Україні російські гарнізони українськими;

б) замінити міліцію українською;

в) усунути з посади командирів Київською військовою округою, що в Оберучеві;

г) на всі посади призначити кандидатів виславлених Ц. Радою.

4.

*Резолюція представників від губерній Італії, які не ввійшли в „автономну“ Україну.*

Ми, представники 3-го (надзвичайного) з'їзду укр. XII армії, мешканці Катеринославської, Харківської, Херсонської, Тавричеської губерній, Кубанської області і українських повітів Холмської, Вороніжської та Бессарабської губерній, в числі 83 чоловік від 41500 українців, почувавши себе одинокими в інструкції Тимчасового Уряду до України, але, будучи міцно з'язані своїми інтересами як національними, так і спеціальними, рішучо заявляем, що ми себе підлежними тільки українській інституції самоврядування і будемо боронити їх права та вольности.

Товар. Голови Лискув.  
Писарь Ключник.

## Матимем досвід.

Перший виступ темних контр-революційних сил під проводом генерала Корнілова можна певністю вважати невдалим.

Я навмисне кажу—перший, бо чорна отина та умірквана буржуазія все ж мають за собою силу, аби спробувати, може ще й не раз, повернути старий лад і втрачені разом з ним свої „права і вольности“. І відноситься до таких спроб нам треба уважно, аби на далі в кожну хвилину бути готовими дати одсіч тим, хто простигнув би ярмо на наші шиї.

А найбільше скористатися з цієї першої невдалої контр-революції повинен наш революційний Тимчасовий Уряд, головний керівник якого т. Керенський останній час занадто обережно опирався в своїй діяльності на буржуазні верстви з одного боку, а з другого зовсім легковажно відносився до тих застережень, які робила соціалістична преса.

Ще майже місяць тому назад українська соціально-демократична „Робітничка Газета“ в 102 од 4 серпня в статті Ока „Зрада“ одверто назвала Корнілова контр-революціонером і застерігала, що... „в згоді з охранным, чи контррозвідкою вищій командний состав армії готує зраду революції“. А потім далі... не можна вдержатись від крику:

## З р а д а !

Зрада революції йде повною ходом! Сини-  
мо її поки ще не знаю! Важимо заходів розкри-  
ти її кривавих провідників!

Але ці голоси з ліва заглушались скаженням  
галасом чорносотенної та буржуазної преси, яка  
всіма силами підтримувала Корнілова та його  
заходи до встановлення твердої, залізної дисци-  
пліни у війську і шибилиць на фронті і в тилу,  
замовчуючи і замаскуюючи ту контр-революцій-  
но-діяльність невідомого диктатора, про яку пода-  
вала свій голос соціалістична преса.

Керенський вкупі з чорною аграрною приймав  
участь в контр-революційній Московській параді,  
не помічаючи що грає в руку на змовниках контр-  
революції.

А буржуазна і чорносотенна преса скаженіли  
облаиваючи брудом революційну демократію. Бур-  
жуазні сатиричні часописи, забувши на злість  
„Лівим“ і на радість собі, малювали кволого,  
змученого Керенського, що в знесиллі опирається  
на руку „героїчну“ постать генерала Корнілова.  
І підписи під такими малюнками доводили, що  
тільки велетень „бравий генерал“ Корнілов ви-  
веде Росію і „нездатного“ Керенського на прав-  
ливий шлях порятунку.

Треба думати, що зараз, навчений гірким до-  
свідом т. Керенський в дальній своїй діяльності  
не буде опиратися на хисткі, непевні і зрадливі  
кола замаскованих контр-революціонерів, а уваж-  
нійше прислухатиметься до голосу справжньої,  
соціалістичної демократії, бо лише в тісному  
контакті з нею зможе він знайти певний шлях  
до вирішення тієї кризи в якій перебуває зараз  
Росія.

Борис Чернявський.

## Сучасні єни.

Тихо ніч чоло схиляє,  
Все навколо засинає.  
Розстеляються тумани;  
Серед поля, край могили,  
Темні сили загужили.  
Що упали з нас кайдани,  
Чи-ж не-ми були ванами  
Над безмовними рабами.  
Й світло сонця загасили?  
Чи-ж не-ми лиш святкували  
І на трупах балювали  
І вино з сльозами пили?  
Все, що бачили і знали,  
Все в кайдани закували  
Й серед поля скатували...  
Непокірних, духом вільних,  
Чесних, смілих і свавільних  
Ми за грати замикали...  
Зашептали тихо трави,  
І ніжні квіти кучеряві,  
Що дарма ридання злюбних,  
Що на ріднім, милом полі  
Залунають співи волі  
Замість стонів сих жалобних.  
Як утихнуть болі-муки,  
Заніміють грізні згуки  
І охрипнуть сурми мідні;  
Вмить розсіплються кайдани  
І загинуть у туманах  
Темні сили перехідні.  
Серед поля вкраді, тихо,  
Ще з людьми змагалось лихо  
Напружаючи всі сили.—  
Люди-ж в сірому, як гноми,  
Лаяли на згубу до утоми  
Й виростали ще могили...

Клим Поліщук.

## Ріднесенькі люде!

(Маленький фельетон).

Де ви млілі, ширі, сімпатичні ріднесенькі люде?  
Сумно мені без вас і певимовно тяжко. Сноми-  
нами минулого гою в серці криваві рани сучас-  
ного життя, а в душі ледю мрію про велич рід-  
ної печі і красу вишиваних сорочок та широких,  
свиніх, матишних штанив. Де ви мої млілі?  
„Вернігесе, дивігесе“... Дарма все, ви нечуєте  
мого розначливого голосу, що так широ закликає  
вас до нового життя. А на Україні сонечко зій-  
шло, весна волі настала, зозульки кують, соло-  
вейки співають, жаб'ячі концерти брешуть, зеле-  
ненський барвіночок стелеться ще низче, рута-  
мята процвітає, якою ви любили квітчати образи  
в хаті Я одірваний від вас почувваю себе таким  
самотним серед всяких ес-деків, ес-ерів, федера-  
лістів, інтернаціоналістів, яких тепер видимо-  
невидимо. Шовинством мене, рідні мої, називають.  
Душу знесилили резолюціями, хоч єсть та плач,  
або стоячки реви. Без вас незнаю, що робити  
маю. Бо як-би я знав, що ваша українофільська  
партія існує, то ще сяк, чи так, розмагався б во-  
славу неськи.

А то, як на зло, дійшли „вісті недобрі“, ка-  
жуть, що начеб-то на Україні українді по україно-  
філах у всі дзвони продзвонили...

В ці трівожні часи, я знаю, вам теж не си-  
диться більш на печі, бо вона певне стала така  
холодна, як московська соість.

Чудесні часи пережив я з вами, згадаючи Іх,  
мимоволі на очах виступають сльози і хочеться  
ще раз вернутися до того, що колись було.

Чим немилі були вечорниці з співами та тан-  
цями, або сумні Шевченківські свята в рідян-  
нім крузі з ковбасою та чаркою на столі. Забо-  
роняли нам правити панахиду по Шевченкові,—  
ми плакали; закривали газети,—аукали; гонили  
когось (не вас, звичайно) в Сібіряку,—жахалися;  
радили союзники жидів бити,—збіралося; заказа-  
но було книжку ярижкою друкувати,—друкували.  
Все робили і старалися зробити сестільки оскільки  
хвাতало творчих духовних сил і фізичної снаги.  
А коли вже надто починало в грудях земіти  
серце шире, то шановне громадянство збіралося  
на тиху розмову. І так вели розмову про мову,  
про плодозім'я, про шкодливість де яких звірат,  
про сухоти на рогатій худобі і... ще багато роз-  
мов про всяку всячину. З вірою і упертістю нео-  
фіта ви творили рідну культуру, якою думалося  
засоромити москаликів і зчудувати Європу. Честь  
і слава вашому прозелітизму!

В годину тяжку, коли обставини життя були  
суворо-скруті, ви все-ж таки непадале духом і  
черпаючи сил та сміливости з пляшечки запікан-  
ки бажали друг другу „довгого віку та, журав-  
линого крику“.

Після співочих товариств і танцюючих  
громад, ви з легким серцем йшли дивитися в Са-  
довського на шедеври театрального мистецтва в  
„Кумові Мірошникові“. В селим сміхом сміялися  
з Елея як він „зробив із Трої скирту гною“,  
хмурили чоло суворо, коли бачили Тараса Буль-  
бу співаючого „Ой чи пан, чи пропан“, бо в на-  
шім серці брели чудові згуки національного  
бойового маршу:

„Гей, там на горі січ іде“.

З тихими ухмілками розходились по своїх до-  
мівках, де лаяли жінку за те, що вона ще  
з українізувалася і москалізує дітей як і сама мо-  
сковка. Нераз і не два ваші поети заповіти да-  
вали вам свої, щоб небрали собі чужинки і не  
на ріднесеньких не женилися, бо з цього мають  
бути діткі покучі. Але ви при чарах місячної  
ночі романтично наспівували: „Ніч яка, Госпо-  
диня!“—залилися до московки і святобливо ци-  
лували її ручку просили: „перейдіть до мене,  
мила моя, в моє „в'єчноє и потомственное вла-  
дв'є“. Московка спочатку тільки всміхалася, а  
потім згоджувалася і ставала „потомственно“  
вашою. Боючись щоб діти не були москаленята-  
ми, ви українізували свою жінку варениками,  
ковбасою, запіканкою, рушниками, керсетками і  
многим-множеством інших атрибутів рідимого

українофільського стилю. Коли все йшло гаразд,  
ви почувваючи себе задоволеним, брали в руки  
бандуру і співали:

„Де згода у сімействі,  
Там мир і тишина,  
Щасливі там люде,  
Блаженна сторона“.

Воріженські „як роса на сонці“, тремтіли пе-  
ред вашою грізною постатью в червонім жупані і  
свиніх штанах, і увесь час непереставали робити  
вам збитки. Але, ви нелякаючись, сміливо три-  
малися своєї неськи України і мріяли шлестом  
розгорнутих знамен, брякотом зброї і вилиску-  
ванням на сонці пирнаців. Ждали дні і ночі ве-  
личних баталій і відважних змагань, сами непо-  
мічаючи того, що вплив ваш даліше власного  
подвір'я не йшов і поле вашої діяльности була  
лиш одна чернь, ласкаво підігріта жіночкою  
московкою.

Нікогда, що я так давно розлучився з вами і  
незнаю, що ви поробляли весь час війни? Чув я,  
що начеб-то ви неспідали дарма склавши ручки  
на живіт, а приймали діяльну участь в безта-  
ланню галицьких братів. Де хто з вас написав  
епічним стилем поему про єднання братів на  
полях змагань, де-хто написав „чудові“ вірші  
про „звірство німців“ і „благія начинання“ братньої  
Московщини по увільненню слав'янських народів,  
ще де—хто, будучи більш енергійним, бажавши  
бути користним для ріднесеньких галичан, пішов  
до графа Бобринського на поклон і отримав на  
свійких ріднесеньких рутях тепленьку посаду.  
Незнаю, чи вірити мені тільки вже все, що я чув  
про ваші діла? Незнаю, чи варто згадувати про  
вашу благодійність для галичан-бранців, коли ви  
у Києві заложили „галицьке т-во допомоги бран-  
цям-українцям“ і кожного бранця наділяли нарою  
півкошійачних цигарок третього сорту виробу тю-  
тюнової фабрики Гробівкера в Бердичеві? Ду-  
маю, що й згадувати не варто... Галичани бранці  
і заложники все одно люди певдячні і добрим  
словом ваші добрячі заходи не згадають.

Дивно мені зараз з вас, що ви в такий час  
затихли і незааявили себе перед широким світом.  
А може, ви вже давно висловлюєте „полное до-  
вір'є Керенському“, а я тільки незнаю нічого.

Жаву я жуттям сучасним, ненормальним.  
Сплю теж не полюдьському і годуюся як п'яло.  
Час стоїть гарячий, кожний день має своє зна-  
чення. Вчора був серед російських ес-деків і по-  
вернувся до дому п'яний наче від Іх промов,  
сьогодня ходив вітати прибувших сюди жіноч-  
воїнів з „куріня смерти“ (чи не вашої часом  
вони роботи, нанове українофіли?), позаяк ніхто  
іх нігде не приймав, ніхто іх нігде не вітав.  
Отож, привітав я іх тепленькими словами, а  
вони забравши привітання десь зникли.

Сказано, що курінь, певне від слова „курява“?..  
Зникли, кажу, тільки курява встала... Завтра маю  
йти на засідання блоку недержавних націй, де  
між иншим, кажуть, що буде цікавий доклад де-  
легата від Лапландії про лапландський національ-  
ний рух і домагання автономії Лапландії. Одних  
тільки українофілів не буде, бо іх скрізь замінили  
українді, а ви щось мовчите і не кажете нічого.

Сумно мені без вас і нудно на світі жити.  
Ось вже який час, а я слухаю одні промови пар-  
тійних людей, голоую за резолюції і дарма ви-  
глядаю вас, моїх ріднесеньких, ширих і милих  
людей. Так і загинути, чого доброго, можна. Ні  
тобі борщівку, ні вареничка, ні запіканки, ні ме-  
режаної сорочки, ні зелененького барвіночку, ні  
гопаків, ні сатани в бочці немає, нічого немає.  
Чужий тут край і чужі люде. Самотний, життям  
пригнічений сумую несказано за вами.

Не що давно, на життьовім шляху стрінув був  
одного українофіла. Серце затіпалося з радости,  
думав, що жарозмовляюся про мову і сухоти на  
рогатій худобі, і мало що про що можна пороз-  
мовляти і одвести душу. Хіба-ж нецікаво погово-  
рити про сучасні часи, коли вже можна бути пев-  
ним, що не треба бити жидів і друкувати кни-  
жок ярижкою, а можна сміливо шлестіти знаме-  
нами і виблискувати пирначами.

Але, добродій українофіл всміхаючись сказав: "я зараз заклопотаний надзвичайно цікавою справою... культиву ю блощинь"

Я мовчки витиснувся в двері і вже за порогом зітхнув: — Де ви милі, ширі, симпатичні рідненські люде?!

Холодні стіни суворо мовчали, а із шкалюбин підлоги хитро посміювались культивовані українофільські блощині.

**К. Лаврінович.**

## Телеграми.

### Вказівки Тимчасового Уряду Урядовому Сенату.

Міністр-голова Олександр Федорович Керенський призначається за тимчасового головнокомандуючого озброєною силою Держави.

Підписав замістник міністра голови **Н. Некрасов.**

Мешкаючий при Тимчасовім Уряді генерал від інфантерії Михайло Олександрович призначається за начальника штабу Зверх. Головнокомандуючого.

Підписав міністр-голова Керенський.

### Приказ О. Ф. Керенського армії та флоті.

Згідно з постановою Тимчасового Уряду на мене зложено зверхне керівництво озброєною силою Держави. Божевілля спроба військового заволодіти будинком Зверхнього Головнокомандуючого Корнілова та викрешної кудки генералів скінчилась повною невдачею і винуватці в заколоті віддаються до військового революційного суду.

Безкровне скінчення заколоту виявило великий розум російського народу, його війська та флоту, генералів, адміралів, офіцерів, солдат та матросів, котрі лишилися вірними перед лицем грізного ворога своєму обов'язку перед рідним краєм та законом його Уряду. Приступаючи до зверхнього керівництва усією озброєною силою Держави Російської, я висловлюю своє повне довіря усім членам війська та флоту, генералам, адміралам, офіцерам, солдатам та матросам на своїх плечах "аніших тяжких існит" останих днів. Шістрічний досвід вільного життя не міг не увенчати кожного, що усмі надавничайні вимоти, яких в цю хвилину провести в життя не можна, відкіля б вони не виникали, приводять тільки до державного болотного струсу.

Нехай пам'ятає кожен, хто б він не був, генерал чи солдат, що найменша неохоча влада буде далі люто каратись. Доволі бавитись долею Держави! Нехай зрозуміє увесь російський нарід, прямуючий до захвату революції, добуття волі й відновлення громадянського устрою держави що в цю хвилину усі наші думки і сили повинні бути звернені на захист рідного краю від ворога зовнішнього, який силкується поневолити його.

Міністр-голова Зверхній Головнокомандуючий **О. Керенський.**

### Корнілов скорився.

Військова.

Всім районним та місцевим комітетам. Всім начальствующим особам.

Генерал Корнілов згодився скоритись Тимчасовому Урядові і згоден на повернення підійшовших до Петрограду війська. По приказу Зверхнього Головнокомандуючого О. Ф. Керенського та по розпорядженню керівничого міністерством звадіць Леверовського, необхідно без вагання взяти масові до поправлення колеї й розпочатку руху важлива участь наших організацій в сучасних днях, нехай буде закладом на майбутність до зорішення нашої міді у вільній Росії.

Голова Стокарев.

### Корнілов оголосив Могильов на осадному стані.

МІНСЬК, 31 серпня. 29 серпня Корнілов оголосив Могильов на осадному стані. Вірне йому військо захопило частину міста, яка біля ліній й робило контроль потягів прямуючих на Оршу та Могильов. Арештовувались прибічники Тимчасового Уряду й винуватцям розпорядження Корнілова. У Могильов та найблизчі вузлові станції послані комісари з надзвичайними уповноваженнями.

### Арешт чорносот. Шульгина і припинення видання часоп. "Кієвлянин".

КІІВ, 30 серпня. Арештовано редактора й видавця "Кієвлянина" член державної думи Шульгин. Видання "Кієвлянина" припинено.

### Телеграма Виконавчої Ради д. Керенському і Центр. Укравн. Раді.

3 приводу сучасних подій Виконавча Рада 12 армії на своєму засіданні 31 серпня вирішила послати д. Керенському і Центральній Українській Раді телеграму такого змісту: "Виконавча Рада Укравців 12 армії голосомъ 110 тисяч воляків-укравців армії, запевняючи про своє пішуче підтримання Тимчасового Уряду Російського і Центральної Української Ради і немилуючу боротьбу з усіякими проявами і виступами контр-революційних сил, рішуче вимагає негайного суворого засудження Корнілова і його спілників і усунення з Кієвова командуемого військоом округи полковника Оберучева та начальника міліції м. Кієва підпоручика Лепарського, як людей шкідливих революційній справі і спокою громадському.

Крив Богдановців загинувших від руки контр-революціонерів закликає до найскоршого припинення червоноцетної газети "Кієвлянин", яка провоцірує справжніх дітей волі.

Голова Ради **Блонський.**  
Писарь **Сиволюжський.**

### Постанова військових депутатів України.

КІІВ, 30 серпня Рада Військових Депутатів України постановила: "Беручи на увагу вихух контр-революції, загражуючої придбанням волі, пропонує Українській Центральній Раді взяти до своїх рук через Генеральний Секретаріат всю владу на Україні.

ПАРИЖ, 28 серпня. Комісар Тимчасового Уряду Свашков вліхав до Росії.

ПАРИЖ, 30 серпня. Пенлеве повідомив Пунанкаре, що йому не вдалось скоманувати міністерства національної спілки.

СТОКГОЛЬМ, 28 серпня. По газ-тним відомостям в Кенісберзі склалась нова Германська Вітчизняська партія, яка вимагає прилучення до Германії Бельгії, Курляндії і вугільних районів Ландви-Бріє. Почесним головою обраний герцог Іван Альбрехт Мекленбургський, першим головою — адмірал Тірпіц.

ВАЛІК 31 серпня, із ставки "Славкосіва". Наші передні частини опісля упертого бою захопили Масів на південь від озера Плауди і затвердилися на лінії Шкеротекь-Сплаймужа.

На остальному фронті перестрілка.  
З південного та Руминського фронтів звісток не отримано.

### Вісти звідусіль.

#### Про укравців-галичан.

"Канцелярія комітету допомоги всім укравцям-виселенням в Кієві" препроводила нашої губерняської управлі сльдующее обращение: В наслідок послідніх воєнних подій в Галичині стало переселятсь в Росію багато молодих людей, як тутешніх укравців, так і укравців-галичан, — народніх учителів вищих клас гимназіальних і т. и. Всіх тих людей через воєнні прикази, а також через недостачу вакансій, дорожнечу і брак коштів, не можна примістити в Кієві.

Ми не можемо заставляти тих людей потребу безробіття, не хочемо, щоб вони були тягаром для держави і деморалізувалися публично а бажаемо дати ім підходящу працю, щоб вони власним трудом заробляли собі кусок хліба, а надто приносили якусь користь рідному краю.

Тих людей можно ужити як канцелярійних помічників, писарів, помічників бухгалтерів і довідів при ріжних інституціях, як учителів для неграмотних, як робітників при всяких просві-них і кооперативних товариствах.

Бюро праці при українській раді і комітет допомоги укравцям-виселенням просять вас допомістити у себе десь на повіті або у приватних роботодавців хоч би кількох тих молодих людей".

### Вісти з армії.

#### Резолюція укравців 14 інженерного полку.

Полкова рада укравців 14-го Інженерного полку на засіданні своїм 5 серпня с. р. міжшим з приводу нападу на богданівців у м. Кієві ухвалила таку резолюцію:

- 1) Щоб негайно було б призначено найшановніше й найсуворіше слідство, аби виявити тих гідостних людей, які утворили це чорне діло.
- 2) Щоб негайно б було припинено видання часописа "Кієвлянин" — цього заклятого ворога волі народньої, який силкується знову надіти на нас те ярмо, якого ще недавно тільки збагитав.
- 3) Щоб ті військові частини, які так схоже йдуть по вказівкам провокаторів та контр-революціонерів на позбавлення волі народньої (армії, домі та міліція), які знущались над нашими славними козаками-богданівцями в час відходу їх на фронт. Щоб вони були негайно велані на позіції. Нехай тут покажуть свою саміть, а не по селах України над беззахисними нашими сім'ями. Коли й далі ці прислужники темних контр-революційних сил будуть зазіхатись на України, то ми певні в тому, що повернувшись до дому, ми можемо там не застати тільки волі, а й батьків та дітей своїх живих.

Брати-товариші революційної армії, без вагання віри і нації, до нас звертаємось ми з нашим закликком! Як найшановніше єдинтесь кол демократичних організацій та соціалістичній партій, бо тільки єдинство та взаємна міцна допомога зможе вдержати здобуту волю!

Годі слухати підказки царя-кнута, котрі провокаційно сіють розбрат між нами!  
Єдинтесь пригноблені народи! Хай знає народіки ярма царські та панські.  
Хай загнуть чорні сили контр-революції!  
Хай живе воля всіх народів! Слава їм!

Голова ради **Мангула.**  
Писарь **Оваденко.**  
Члени (сім підписів)

### Поштова скринька.

- д. **М. Мельниченко.** Прохайте комітет праці, щоб вас пустили без черги, по тяжким домашнім обставинам.
- д. **І. Неронову.** Вашого вірша умістимо в сльдующих числах.
- д. **Опаренкові.** Пишіть і надсилайте. Будемо друкувати.
- д. **Я. Волиняк.** Статю вашу містимо. Як ма-тимете змогу, зайдіть до редакції.

Відповідальний Редакційний Колектив: **К. Попішук**, **О. Скляр**, **П. Чуб**, **П. Микитенко**